

Cirkulärnr: 1991:134
Diariernr: 1991:2049
Handläggare: Britt-Marie Wällström
Avdsek: KEP Stat
Datum: 1991-10-01
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalorganet
Rubrik: Sysselsättningen i primärkommunerna den
1 november 1990
Bilagor: Tabell

Sysselsättningen i primärkommunerna den 1 november 1990

Antalet sysselsatta i kommunerna var 561 700 den 1 november 1990 exklusive lärare och beredskapsarbetare. Ökningen jämfört med den 1 mars 1988, dvs knappt tre år tidigare, var 17 900 personer. Om både lärare och beredskapsarbetare inkluderas var antalet sysselsatta 708 000 i november 1990.

Under dessa år har delar av den kommunala verksamheten bolagiserats. Under perioden 1 mars 1988 till 1 mars 1990 ökade antalet anställda i kommunala bolag med ca 8 000 till 52 700.

ÖKAD SYSSELSÄTTNING OCH SYSSELSÄTTNINGSGRAD

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de kommunalt anställda var 1 mars 1988 knappt 79 %. År 1990 hade sysselsättningsgraden ökat med drygt 1 procentenhet till 80 %.

Antalet årsarbetare, dvs sysselsatta omräknat till heltidspersoner, ökade i genomsnitt med 1,7 procent per år under perioden 1988-1990. Ökningstakten var högst i början av denna period.

FÖRÄNDRINGAR I TILLGÅNGEN PÅ ARBETSKRAFT

Under perioden mars 1988 till november 1990 har kommunerna haft krav på sig att bygga ut servicen inom såväl barnomsorg som äldreomsorg. Riksdagsbeslutet om full behovstäckning inom barnomsorgen har präglat verksamheten.

Perioden har karaktäriserats av att det i början var en mycket hög efterfrågan på arbetskraft inom stora delar av arbetsmarknaden. Kommunerna hade svårt att rekrytera personal, speciellt i storstadskommunerna. Fr o m hösten 1990, i samband med en begynnande lågkonjunktur, lyckades kommunerna åter tillsätta vissa vakanta tjänster. Dessa vakanser fanns då främst inom barnomsorg och äldreomsorg.

KRAFTIG ÖKNING AV ANTALET BARN I FÖRSKOLEÅLDERN

Socialtjänsten är det verksamhetsområde där ökningen av sysselsättningen är kraftigast. Ökningen är knappt 4 procent per år under perioden. I socialtjänsten ingår såväl barnomsorg som äldreomsorg. Dessa befolkningsgrupper - barn och äldre - som kommunernas verksamhet i hög grad är inriktad mot har ökat med nära 14 procent under samma period (första kvartalet 1988 till slutet av 1990). Detta motsvarar 4,3 procent per år. Ökningen av antalet barn i förskoleåldern har varit mycket kraftig, nära 150 000 barn eller 7,3 procent per år.

Inom övriga verksamheter kan under perioden 1988-90 noteras en mindre ökning på fritidkulturområdet samt skolan. Verksamheter som minskat kraftigt är va- och energiverk samt lokaltrafik. Minskningen beror på överföring av verksamhet i bolagsform och då främst i storstäderna.

De anställda inom tjänstestället mark och bostäder består till ca 70 procent av städare. Dessa har minskat kraftigt mellan åren 1988 och 1990, bl a har en omfördelning skett så att städarna i högre grad placerats på det tjänsteställe där arbetet verkligen utförs.

HÖGRE ANDEL KVINNOR

Ökningen av de sysselsatta inom barnomsorg och äldreomsorg har förstärkt den redan tidigare starka kvinnodominansen inom kommunala sektorn.

Andelen kvinnor bland de kommunalt anställda har ökat med 2 procentenheter till 80 procent mellan 1988 och 1990.

Drygt 20 000 eller 3,5 % av de anställda kombinerar två eller tre befattningar för att få ihop sin sysselsättning.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och personalpolitik
Statistik och informationsförsörjning

Cecilia Etzler

BILAGA

Tabell

Primärkommunal personal exkl lärare och beredskapsarbetare fördelad efter tjänsteställe den 1 mars 1988 och den 1 november 1990

Tjänsteställe	Antal anställda		Antal årsarbetare		Approximativ proc förändr/år
	1988	1990	1988	1990	
A Gemensam					
kommunadministration	40 943	41 955	36 713	37 875	+ 1.0
Arbete och näringsliv	7 034	6 689	5 708	5 378	- 2.0
Mark och bostäder	16 990	14 564	11 521	10 004	- 4.6
Kommunikationer	16 654	15 202	16 045	14 614	- 3.0
Fritid och kultur	35 198	36 258	26 366	26 948	+ 0.7
Energi, vatten och avfall	14 118	9 640	13 596	9 254	- 12.0
Utbildning (exkl lärare)	67 634	67 034	47 399	47 706	+ 0.2
Socialtjänst	307 779	346 072	233 026	260 495	+ 3.8
därav barnomsorg	151 160	169 895	124 580	137 002	+ 3.2
" äldreomsorg	131 690	148 823	87 044	100 222	+ 4.8
Miljö- och hälsovård, samhällsskydd	46 604	46 867	38 931	39 641	+ 0.6
Samtliga	552 954	584 281	429 298	451 914	+ 1.7
därav kvinnor	78 %	80 %			
B Samtliga med korrigerering av individer på flera tjänsteställen	543 847	561 742	429 298	451 914	

Kommentarer till tabellen:

Att klassa de anställda efter tjänsteställe är förknippat med vissa svårigheter. Kommunerna har olika principer för hur detta görs. Reglerna kan dessutom ändras över åren.

Antalet anställda i del A av tabellen avser antalet befattningar. En anställd kan ha flera deltidsbefattningar. Antalet anställda i del B i tabellen avser individer.

Antalet lärare, som först från och med 1991 kommer att ingå i Kommunförbundets statistik, var 1 mars 1988 131 000 sysselsatta och 1 mars 1990 135 000 sysselsatta enligt uppgifter från Statens arbetsgivarverk.

Beredskapsarbetarna utgjorde totalt 22 900 år 1988 och 11 300 år 1990. Dessa ingår inte i ovanstående tabell.